

Kā rīkoties, lai saņemtu asistenta pakalpojumu izglītības iestādē?

1. Kas var pieteikties?

Asistenta pakalpojums paredzēts bērniem invalīdiem no 7 līdz 18 gadu vecumam, bet, ja mācās – arī pilngadīgiem cilvēkiem, kuriem ir I vai II invaliditātes grupa (turpmāk – skolēns), kuriem piešķirts invalīda īpašas kopšanas pabalsts un kuri mācās vispārējās vai profesionālās izglītības iestādēs.

Uzmanību - jaunais asistenta pakalpojums neattieksies uz speciālajām izglītības iestādēm, kuru uzturēšanu nodrošina no valsts budžeta un jau šobrīd tiek piešķirts finansējums tehniskā personāla nodrošināšanai (t.sk. arī aprūpētājs utml.).

2. Kā pieteikties?

Skolēna likumiskais pārstāvis (vecāki) vai pats skolēns, ja tas sasniedzis 18 gadu vecumu (turpmāk – pieprasītājs), izglītības iestādē iesniedz:

- a) iesniegumu par asistenta pakalpojuma piešķiršanu. Iesniegumā norāda šādas ziņas:
 - skolēna vārds, uzvārds, personas kods, deklarētās dzīvesvietas adrese;
 - skolēna likumiskā pārstāvja vārds, uzvārds, personas kods, deklarētās dzīvesvietas adrese;
 - vēlamo asistenta pakalpojuma sniedzēju (ja ir);
 - vēlamo saziņas veidu (tālruņa numurs, elektroniskā pasta adrese, deklarētās dzīvesvietas adrese);
- b) skolēna individuālo rehabilitācijas plānu, kurā ir norāde par asistenta pakalpojuma nepieciešamību.
- c) Veselības un darbspēju ekspertīzes ārstu valsts komisijas (turpmāk - komisija) ieteikuma kopiju par asistenta pakalpojuma nepieciešamību.

Dokumentus var iesniegt personīgi, elektroniska dokumenta veidā ar e-parakstu vai nosūtīt pa pastu.

3. Kas varēs būt asistents un kā tas tiks piesaistīts?

Asistenta pakalpojumu varēs sniegt jebkura persona, kuriem ir iepriekšēja darba un saskarsmes pieredze ar cilvēkiem ar invaliditāti. Tādējādi par asistentu var kļūt gan pedagogs, kurš ir strādājis ar bērniem invalīdiem, gan ārstniecības personas, gan bērna tuvinieki.

Pieprasītājs iesniegumā par asistenta pakalpojuma piešķiršanu var norādīt vēlamo asistentu, ja tāds ir zināms.

Skola pēc visu nepieciešamo dokumentu saņemšanas un izvērtēšanas pieņem lēmumu par asistenta pakalpojuma piešķiršanu un noslēdz trīspusēju vienošanos (pieprasītājs, asistents un izglītības iestāde), vai atsaka piešķirt asistenta pakalpojumu, ja skolēns neatbilst asistenta pakalpojuma saņemšanas nosacījumiem. Vienošanās pielikumā pievienojams asistenta CV, kas apliecina iepriekšēju darba vai saskarsmes pieredzi ar cilvēkiem ar invaliditāti.

4. Kas ir individuālais rehabilitācijas plāns (IRP) un kur to saņemt?

IRP ir dokuments, kas vienkopus apkopo dažādu speciālistu ieteikumus un nepieciešamos atbalsta pasākumus personas atbalstam un integrācijas sabiedrībā veicināšanai.

Ir iespējami divu veidu IRP:

- 1) pašvaldības sociālā dienesta sagatavots individuālais sociālās rehabilitācijas plāns (sociālā dienesta noteiktā formātā) vai
- 2) sociālā dienesta vai komisijas sagatavots personas ar invaliditāti individuālais rehabilitācijas plāns, kas sagatavots dodoties uz invaliditātes ekspertīzi komisijā (uz veidlapas saskaņā ar MK 04.01.2011. noteikumu Nr.9 "Noteikumi par individuālo rehabilitācijas plānu personai ar prognozējamu invaliditāti un personai ar invaliditāti" pielikumu, atrodamā www.likumi.lv).

Skolā var iesniegt abu veidu IRP. Abos gadījumos plānā jābūt norādei par asistenta pakalpojuma nepieciešamību un pievienotam komisijas ieteikumam par asistenta pakalpojuma nepieciešamību.

5. Kā saņemt IRP un komisijas ieteikumu par asistenta pakalpojuma nepieciešamību?

Izvēlaties vienu sev atbilstošo un ērtāko turpmāko rīcības izklāstu:

a) <u>variants</u> – skolēnam ir atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību un vecāku rīcībā jau ir viens vai otrs IRP, kurā ir ietverta norāde par asistenta pakalpojuma nepieciešamību.	
<i>Vēršoties komisijā</i> Uzmanību – komisijas ieteikuma saņemšanai dokumentus iespējams nosūtīt un saņemt pa pastu vai elektroniski. Skolēna klātbūtne nav nepieciešama, ja vien viņa ekspertīzes lietā jau ir informācija, ka ir sniegts atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību.	<i>Vēršoties skolā</i> Izņēmuma gadījumā, ja pieprasītājam svarīgu iemeslu dēļ ir apgrūtināti vērsties komisijā, lai saņemtu nepieciešamos dokumentus, pieprasītājs var vērsties skolā un saņemt skolas atbalstu dokumentu kārtošanai.
<u>a.1. variants</u> Pieprasītājs vēršas ar iesniegumu komisijā, lūdzot sniegt ieteikumu par asistenta pakalpojuma nepieciešamību. Komisija, pamatojoties uz invaliditātes ekspertīzes lietā esošo informāciju sagatavo ieteikumu par asistenta nepieciešamību, kas tiek izsniegts vai nosūtīts iesnieguma autoram. Pieprasītājs iesniedz skolā iesniegumu par asistenta pakalpojuma piešķiršanu, IRP kopiju un ieteikuma kopiju.	<u>a.2. variants</u> Pieprasītājs iesniedz skolā iesniegumu par asistenta pakalpojuma piešķiršanu un IRP kopiju. Iesniegumā skolai papildus jānorāda, ka bērnam ir izsniegts atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību, jau ir saņemts IRP, ka pieprasītājs piekrīt, ka skola pieprasīs informāciju no komisijas, kā arī adrese, uz kuru komisijai nosūtīt ieteikumu (dzīvesvietas vai skolas). Skola rakstiski pieprasa informāciju no komisijas (elektroniski vai pa pastu), nosūtot pielikumā arī vecāku iesnieguma kopiju. Komisija, pamatojoties uz invaliditātes ekspertīzes lietā esošo informāciju, 1) sagatavo ieteikumu par asistenta nepieciešamību, kas tiek nosūtīti uz vecāku iesniegumā norādīto adresi un 2) sniedz apstiprinošu atbildi skolai „Jā, skolēnam ir sniegts ieteikums par asistenta pakalpojuma nepieciešamību” (vai noraidošu atbildi).
b) <u>variants</u> – skolēnam ir atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību, bet pieprasītāja rīcībā nav IRP un ieteikuma.	
<u>b.1. variants</u> Pieprasītājs vēršas ar iesniegumu komisijā, lūdzot sagatavot IRP un sniegt ieteikumu par asistenta pakalpojuma nepieciešamību. Komisija, pamatojoties uz invaliditātes ekspertīzes lietā esošo informāciju, sagatavo IRP un ieteikumu par asistenta nepieciešamību, kas tiek nosūtīti iesnieguma autoram. Pieprasītājs iesniedz skolā iesniegumu par asistenta pakalpojuma piešķiršanu, tam pievienojot IRP kopiju un komisijas ieteikuma kopiju. Paralēli (vai pēc tam) pieprasītājs IRP var iesniegt arī pašvaldības sociālajā dienestā, kas to iespējams var papildināt ar citu speciālistu izvērtējumu un norādi uz nepieciešamiem pakalpojumiem/ pasākumiem, kas būtu nepieciešami veiksmīgākai bērna integrācijai.	<u>b.2. variants</u> Pieprasītājs iesniedz skolā iesniegumu par asistenta pakalpojuma piešķiršanu. Iesniegumā skolai papildus jānorāda, ka bērnam ir izsniegts atzinums par īpašas kopšanas nepieciešamību, norāde par piekrišanu, ka skola pieprasīs informāciju no komisijas, kā arī adrese, uz kuru komisijai nosūtīt IRP un ieteikumu (dzīvesvietas vai skolas). Skola rakstiski pieprasa informāciju no komisijas (elektroniski vai pa pastu), nosūtot pielikumā arī pieprasītāja iesnieguma kopiju. Komisija, pamatojoties uz invaliditātes ekspertīzes lietā esošo informāciju, 1) sagatavo IRP un ieteikumu par asistenta nepieciešamību, kas tiek nosūtīti uz pieprasītāja iesniegumā norādīto adresi un 2) sniedz apstiprinošu atbildi skolai „Jā, skolēnam ir sniegts ieteikums par asistenta pakalpojuma nepieciešamību” (vai noraidošu atbildi).
6. <i>Kādu darbību veikšanai asistents domāts?</i> Asistenta pakalpojums ietver palīdzību skolēnam šādu darbību veikšanai: a) pārvietošanās izglītības iestādē; b) pašaprūpes veikšana (piemēram, personīgā higiēna, palīdzība ēdienreizēs, apģērbšanās vai	

- noģērbšanās, apģērba kārtošana);
- c) komunikācija ar pedagogu;
 - d) mācību pierakstu veikšana un mācību materiālu sagatavošana darbam;
 - e) mācību piederumu un darba vietas sakārtošana;
 - f) saskarsme ar vienaudžiem un citām personām izglītības iestādē (piemēram, starpbrīžos un pagarinātās dienas grupas laikā, ārpusstundu pasākumos u.c.);
 - g) līdzdalība izglītības iestādes pasākumos.

Pakalpojuma apjoms paredzēts līdz 40 stundām nedēļā.

Asistenta pakalpojuma sniedzēja pienākumi palīdzības sniegšanā konkrētam skolēnam tiek norādīti trīspusējā vienošanās starp pieprasītāju, asistentu un izglītības iestādi.

Jautājumu gadījumā par piešķiršanas kārtību lūdzam sazināties ar Labklājības ministrijas speciālistiem, zvanot pa tālr. 67021612